

Gravstenssäkerhet i Säterbygdens församling

Ansvar för säkra gravstenar

Ansvar för säkerheten på kyrkogården är delat; församlingen har ansvar för personalens arbetsmiljö och säkerheten för alla som vistas på kyrkogården. Gravrättsinnehavaren ansvarar för gravplatsen och gravanordningen.

År 2012 utkom Centrala Gravvårdskommittén med ett regelverk gällande säkerhet för gravstenar. Det är huvudmannens – Säterbygdens församlings skyldighet att kontrollera att kyrkogårdens gravstenar är säkra och inte kan falla omkull och orsaka skada. Det är gravrättsinnehavarens ansvar att åtgärda eventuella brister som påvisas av huvudmannens besiktning.

Det finns flera situationer där den mänskliga faktorn utgör risk för att en gravsten faller. De flesta tänker säkert på barn som leker på kyrkogården, men det är ännu vanligare att en gravsten faller när en person tar stöd på en gravsten för att resa sig från marken efter det planterats eller rensats på graven.

Församlingen ansvarar för att samtliga gravstenar kontrolleras enligt Centrala Gravvårdskommitténs instruktioner. Detta ska göras vart *femte år*. Det är *gravrättsinnehavaren* som ansvarar för att eventuella åtgärder genomförs så snart som möjligt.

Besiktningen/kontrollen

Säterbygdens församling kommer att kontrollera kyrkogårdarnas gravstenar enligt Centrala Gravvårdskommitténs instruktioner under år 2022.

Det som kontrolleras är:

- **Gravstenens lutning:** Hur mycket stenen får luta har att göra med dess storlek. Test av lutning görs både före och efter provtryckningen (se punkten nedan). Lutar stenen för mycket föreligger stor risk att den kommer att ge med sig. Kontrollen av gravstenarna ska säkerställa att de står säkert i fem år, då det är dags för ny kontroll.
- **Att gravstenen står emot ett tryck på 35 kg utan att falla:** Denna kontroll görs med hjälp av att en tryckprovare trycks mot gravstenens fram-och baksida. Detta moment kallas provtryckning. Om stenen börjar ge vika under 35 kg, avslutas belastningen då det finns risk att stenen skadas vid ett fall.
- **Att gravstenen är förankrad i sockeln med godkänd dubbning:** En gravsten utan pelare ska vara förankrad med två dubbar. I de fall gravvården består av flera stenar ska samtliga vara förankrade med dubb i sockelstenen. Kontrollen av existens av dubb görs genom att ett litet sågblad förs in mellan sockel och sten. Dubbarna ska inte ge vika vid provtryckningen. Det är därmed, förutsatt att det finns två dubbar, provtryckningen som bestämmer dubbarnas kvalitet.

Postadress

Säterbygdens församling
Corianders allé 2
783 30 Säter

Telefon

0225-29 16 00

E-post

saterbygdens.forsamling@svenskakyrkan.se

Vad görs med de gravstenar som inte klarar kontrollen?

De stenar som av någon avledning inte klarar kontrollen utgör en fallrisk. Dessa gravstenar märks ut med röd skylt med texten "VARNING för RASRISK". Det är av yttersta vikt att skyltarna får stå kvar, eftersom de ger information till både kyrkogårdspersonal och besökare om att stenen inte är säker.

De gravrättsinnehavare vars sten ej är godkänd kommer att kontaktas omgående med ett brev.

Åtgärd av gravstenar

För varje gravsten som testas görs noteringar i ett testprotokoll. Utifrån detta protokoll hämtas sedan information om de brister som uppmärksammas samt de åtgärder som krävs för att respektive sten ska godkännas. Denna information skickas sedan till berörd gravrättsinnehavare som sedan bär ansvaret för att åtgärd vidtas.

Efter åtgärd

Efter det att gravstenarna åtgärdats kommer församlingen att testa dem igen för att säkerställa att åtgärden är korrekt utförd. Denna kostnad står församlingen för. Finns inga anmärkningar på efterkontrollen tas markeringen bort från gravstenen och gravrättsinnehavaren får information om godkänd gravvård skickad via post.

Om gravrättsinnehavaren inte åtgärdar gravstenen efter två påminnelser kan gravrätten komma att återtas.

Postadress

Säterbygdens församling 0225-29 16 00
Corianders allé 2
783 30 Säter

Telefon**E-post**

saterbygdens.forsamling@svenskakyrkan.se

Svenska kyrkan
SÄTERBYGDENS FÖRSAMLING